

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Milana Karabína a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obžalovaného **D. D. pre prečin ublíženia na zdraví** podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. a iné vedenej na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 1 T 112/2011, na neverejnom zasadnutí 15. novembra 2011 v Bratislave o návrhu obžalovaného D. D. na odňatie a prikázanie veci v zmysle § 23 Tr. por. takto

r o z h o d o l :

Trestná vec obžalovaného D. D. vedená na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 1 T 112/2011 **sa tomuto súdu neodníma.**

O d ô v o d n e n i e

Na Okresnom súde Piešťany sa vedie proti obžalovanému D. D. pod vyššie uvedenou spisovou značkou trestné konanie na podklade obžaloby Okresného prokurátora v Piešťanoch z 22. júna 2011, č. 1Pv 70/2011, v bode 1/ pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. v súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a/ Tr. zák., v bode 2/ pre prečin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 1 Tr. zák., v bodoch 3/ a 4/ pre prečin krádeže spolupáchatelstvom podľa § 20, § 212 ods. 2 písm. c/ Tr. zák. a v bode 5/ pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. h/, § 127 ods. 1 Tr. zák., ktorej trestnej činnosti sa mal dopustiť na skutkovom základe, že

1/ dňa 22. augusta 2010 o 03.10 hod. v obci V., v blízkosti futbalového štadióna, potom ako pri vedení osobného motorového vozidla značky Citroen ZX, evidenčného čísla: P., tmavozelenej metalízy, poškodil osobné motorové vozidlo značky Škoda Octavia, evidenčného čísla P., úmyselne prudko vyštartoval smerom vpred proti R. Š. a jeho synovi

L. Š., ktorí sa mu pokúšali zabrániť v odjazde z miesta dopravnej nehody tak, že sa postavili pred jeho osobné motorové vozidlo značky Citroen ZX, pričom ľavým spätným zrkadlom vozidla zachytil L. Š., ktorý následne spadol nabok, po náraze vozidla do R. Š. tento spadol na prednú kapotu vozidla obvineného, kde sa zachytil o stierače vozidla a zostal ležať na kapote vozidla a následne po prejení približne 20 m obvinený zišiel vozidlom z cesty a prudko zabrzdil, v dôsledku čoho R. Š. spadol na zem pred vozidlo, potom obvinený odišiel s vozidlom na neznáme miesto, pričom uvedeným konaním spôsobil R. Š. podvrtnutie pravého členkového kĺbu s dobou liečenia v trvaní 38 dní a L. Š. spôsobil tržnú ranu pravého obočia, pomliaždenie hlavy v oblasti čela a brady, pomliaždenie brucha a sánky s uvoľnením 3 dolných rezákov s dobou liečenia v trvaní približne 2-3 týždne,

2/ od presne nezisteného času do dňa 15. januára 2010 o 01.15 hod. v obci N. B. u seba prechovával 1 ks skladačky s obsahom 0,02 g metamfetamínu, pričom metamfetamín je psychotropná látka, ktorá je v zmysle zákona č. 139/1998 Z.z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov zaradená do II. skupiny psychotropných látok, pričom uvedené množstvo zodpovedá 1 obvykle jednorazovej dávky drogy,

3/ dňa 27. novembra 2010 v čase o 17.15 hod. na ulici A., po vzájomnej predchádzajúcej dohode s ml. K. H., počas jazdy na bicykli poškodenou A. K., tejto z košíka umiestneného nad zadným kolesom bicykla odcudzili dámsku koženú kabelku tmavomodrej farby, v ktorej mala odloženú peňaženku s finančnou hotovosťou vo výške 50 €, občiansky preukaz, kartičku poisťovne V. a rôzne písomnosti, pričom uvedené spáchali takým spôsobom, že obvinený viedol ako vodič osobné motorové vozidlo značky Citroen ZX, evidenčného čísla: P., tmavozelenej metalízy, ktoré pribrzdil pri bicykli poškodenej, kedy ml. K. H. cez otvorené okno spolujazdca vytiahla z košíka umiestneného nad zadným kolesom bicykla uvedenú dámsku koženú kabelku poškodenej, čím jej spôsobili škodu vo výške 61,4 €,

4/ dňa 28. novembra 2010 v čase o 18.20 hod. na S., po vzájomnej dohode s ml. K. H., počas jazdy na bicykli poškodenou A. F., tejto z košíka umiestneného nad predným kolesom bicykla odcudzili dámsku koženú kabelku čiernej farby, v ktorej mala odloženú peňaženku s finančnou hotovosťou vo výške 15 €, voňavku značky Ceruty, pršiplášť žltej farby, dáždík tmavomodrej farby, mobilný telefón značky Nokia, nezisteného typu a výrobného čísla, pričom uvedené spáchali takým spôsobom, že obvinený viedol ako vodič osobné motorové

vozidlo značky Citroen ZX, evidenčného čísla: P., tmavozelenej metalízy, ktoré pribrzdil pri bicykli poškodenej, kedy ml. K. H. cez otvorené okno spolujazdca vytiahla z košíka umiestneného nad predným kolesom bicykla uvedenú dámsku koženú kabelku poškodenej, čím jej spôsobili škodu vo výške 77,5 €,

5/ v čase o 14.00 hod. dňa 19. januára 2011 v obci D. na ceste II/504 v 41,4 km, v blízkosti autobusovej zastávky, ako vodič osobného motorového vozidla značky Citroen ZX, evidenčného čísla: P., tmavozelenej metalízy, pri jeho vedení v smere od V. K. na obec V., neprispôbil rýchlosť vozidla jazde v obci, svojím schopnostiam a okolnosti, že jazdí v úseku zastávky pravidelnej verejnej hromadnej prepravy osôb, uvedené vozidlo nezastavil a v dôsledku neprimeranej rýchlosti, a to minimálne 80 km/h, pri obíhaní autobusu značky SOR, evidenčného čísla: T., stojaceho pri pravom okraji vozovky na uvedenej autobusovej zastávke bez nástupného ostrovčeka, prešiel do protismeru, kde prednou časťou vozidla narazil do mal. S. J. a mal. A. V., ktoré v tom čase prechádzali cez vozovku a nachádzali sa v strede protismerného jazdného pruhu, pričom mal. S. J. bola nárazom vozidla odhodaná do vzdialenosti cca 19 m, kde dopadla na stred vozovky, čím jej obvinený spôsobil úraz hlavy, ktorý mal za následok zlyhanie pre život dôležitých centier mozgu pri zlomenine klenby a spodiny lebečnej, krvný výron pod mäkkú a tvrdú plenu mozgu s krvácaním do komôr mozgu a mostu mozgu, ktorým na mieste dopravnej nehody podľahla a mal. A. V. bola nárazom vozidla odhodaná do vzdialenosti cca 36 m, dopadla do odvodňovacieho kanála, čím jej obvinený spôsobil poranenie hlavy a mozgu, ktoré malo za následok zlyhanie dôležitých centier mozgu riadiacich srdcovocievny a dýchačí systém, ktorým dňa 20. januára 2011 podľahla, uvedenou jazdou obvinený porušil ustanovenie § 16 ods. 1, ods. 4, § 13 ods. 1, ods. 2 a § 137 ods. 2 písm. c/ zák. č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov.

Trestná vec obžalovaného bola pomocou technických prostriedkov pridelená pod sp. zn. 1T 112/2011, na vybavenie samosudkyni okresného súdu JUDr. P. K., ktorá vo veci vykonala na hlavnom pojednávaní 12. septembra 2011 rozsiahle dokazovanie, avšak pre ospravedlnenú neúčast' viacerých svedkov bolo hlavné pojednávanie odročené na 13. októbra 2011.

Dňa 7. októbra 2011 zaslal obžalovaný súdu písomnú námietku zaujatosti voči samosudkyni, kde uviedol, že na predchádzajúcom hlavnom pojednávaní samosudkyňa

na neho kričala, nerešpektovala jeho dôstojnosť a úctu k ľudským právam a slobodám. Podľa neho zaujatosť samosudkyne vyplýva aj zo samotného vedenia hlavného pojednávania, nakoľko súhlasila s vykonaním obrazových alebo obrazovozvukových záznamov hlavného pojednávania dňa 12. septembra 2011, čo podľa § 253 ods. 7 Tr. por. nie je prípustné. Z uvedeného vyplýva, že je ohrozené jeho právo na spravodlivý proces, a preto žiadal, aby samosudkyňa JUDr. K. bola vylúčená z ďalších úkonov v jeho trestnej veci. Ďalšou žiadosťou z toho istého dňa požiadal samosudkyňu, aby hlavné pojednávanie určené na 13. októbra 2011 vykonala v jeho neprítomnosti.

Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní z 13. októbra 2011 (č.l. 816-817) vyplýva, že na hlavné pojednávanie sa nedostavil obhajca obžalovaného JUDr. M. K., ktorý pred začatím hlavného pojednávania zaslal súdu fax, ktorým oznámil súdu, že 7. októbra 2011 sa podrobil operácii a je práceneschopný. Žiadal ospravedlniť jeho neprítomnosť a zároveň odročiť hlavné pojednávanie. Samosudkyňa tiež oboznámila prítomných s námietkou zaujatosti obžalovaného voči jej osobe. O jeho námietke samosudkyňa s poukazom na ustanovenie § 32 ods. 6 Tr. por. nerozhodla. Vzhľadom na neprítomnosť obhajcu obžalovaného vo veci stanovila nový termín hlavného pojednávania na 4. novembra 2011. Toho istého dňa v zmysle § 42 ods. 1, ods. 2 Tr. por. ustanovila obžalovanému náhradného obhajcu.

Následne obhajca obžalovaného 3. novembra 2011 zaslal okresnému súdu faxom námietku zaujatosti voči sudcom okresného súdu a žiadosť o odňatie veci a jej prikázanie inému súdu. V dôvodoch námietky uviedol, že prípad obvineného je príliš medializovaný, pričom k dopravnej nehode došlo v obci D., ktorá je vzdialená od súdu iba 14 km, pričom už táto skutočnosť vnáša pochybnosti o nezaujatosti a nestrannosti tohto súdu. Tieto pochybnosti utvrdila aj skutočnosť, že samosudkyňa ustanovila vo veci 13. októbra 2011 obžalovanému náhradného obhajcu, hoci predtým z ich strany žiadne prieskumy vo veci nerobili. Okresný súd Piešťany ani Krajský súd v Trnave nie sú schopné vo veci spravodlivo rozhodnúť. Žiadal vylúčiť všetkých sudcov okresného súdu i krajského súdu a vec odňať týmto súdom a prikázať ju inému okresnému súdu s pôsobnosťou iného kraja, ktorí vo veci spravodlivo rozhodnú.

Rovnakú námietku zaujatosti vzniesol i obžalovaný D. D. podaním z 3. novembra 2011, ktorý v nej poukázal aj na skutočnosť, že A. J., ktorá pochádza z obce, kde došlo

k dopravnej nehode pracuje ako asistentka prokurátora Okresnej prokuratúry v Piešťanoch. Okrem toho uviedol, že Okresná prokuratúra Piešťany sídli v budove súdu, takže všetci sudcovia okresného súdu majú priateľské vzťahy s pracovníkmi prokuratúry, z čoho vyplýva zaujatosť týchto sudcov. Obžalovaný preto navrhol podľa § 23 ods. 1 Tr. por. odňať jeho trestnú vec Okresnému súdu Piešťany z dôvodov zaujatosti a jej delegovania na Okresný súd Bratislava I a Krajský súd v Bratislave.

Na hlavnom pojednávaní 4. novembra 2011 obžalovaný i jeho obhajca uviedli, že zotrvávajú na svojej žiadosti a žiadajú vec predložiť na rozhodnutie nadriadenému súdu.

Následne samosudkyňa hlavné pojednávanie odročila na neurčito s tým, že vec bude predložená Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie. Vo veci zabezpečila vyjadrenia sudcov okresného súdu (č.l. 841-842) a spis zaslala na vyjadrenie Krajskému súdu v Trnave, kde došiel 7. novembra 2011. Vzhľadom na námietky obžalovaného sa vo veci vyjadrili aj sudcovia Krajského súdu v Trnave (č.l. 853-857), z ktorých ani jeden sa necíti byť vo veci zaujatý a trestná vec obžalovaného bola 10. novembra 2011 predložená tunajšiemu súdu na rozhodnutie podľa § 23 ods. 1 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade predloženého návrhu a po preskúmaní predloženého spisového materiálu zistil, že návrh obžalovaného D. D. na odňatie a prikázanie veci nie je dôvodný.

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

Podľa článku 48 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len Ústava) **nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi.**

Inštitút odňatia a prikázania veci (tzv. delegácia) v zmysle citovaného ustanovenia znamená prelomenie vyššie uvedenej ústavnej zásady a je výnimočným opatrením. Možno ho uplatniť iba vtedy, ak pre uvedený postup existujú dôležité dôvody. Pritom platná právna úprava bližšie nedefinuje pojem „dôležité dôvody“, ale je nepochybné, že musí ísť o skutočnosti, ktoré sú svojou povahou výnimočné.

Za dôležitý dôvod v zmysle citovaného zákonného ustanovenia podľa ustálenej súdnej praxe treba považovať aj zistenie takých konkrétnych skutočností, ktoré pre svoju závažnosť môžu opodstatňovať vznik pochybností o nezaujatosti príslušného súdu, znamenajúcej napokon vylúčenie všetkých sudcov príslušného súdu vrátane predsedu a podpredsedu z rozhodovania.

Z ustanovenia § 31 ods. 1 Tr. por. vyplýva, že z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca, prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

Pod pojmom pomer k prejednávanej veci sa rozumie, že uvedený orgán alebo jemu blízka osoba boli poškodení prejednávanou trestnou činnosťou a pomerom k osobám, ktorých sa úkon priamo dotýka a k ďalším osobám uvedeným v citovanom ustanovení sa rozumie, že je k uvedeným osobám najmä v pomere príbuzenskom, švagrovskom, druha a družky, prípadne vo vzťahu úzko priateľskom alebo nepriateľskom. Osobami, ktorých sa úkon priamo týka, sú najmä strany trestného konania.

Podľa § 32 ods. 6 Tr. por. o námietke zaujatosti strany, ktorá je založená na tých istých dôvodoch, pre ktoré už raz bolo o takej námietke rozhodnuté, alebo ktorá nebola vznesená bezodkladne podľa § 31 ods. 4 alebo ak je dôvodom námietky len procesný postup orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu v konaní, sa nekoná; to platí aj o námietke, ktorá je založená na iných dôvodoch ako dôvodoch podľa § 31.

Účelom tohto ustanovenia o vylúčení orgánov činných v trestnom konaní, teda i sudcu, je upevniť dôveru účastníkov konania i verejnosti v nestrannosť postupu orgánov činných v trestnom konaní. Z toho dôvodu je potrebné zabezpečiť, aby sa na rozhodovaní nepodieľal ten sudca, ktorý má k prejednávanej veci alebo k vyššie vymedzenému okruhu osôb taký vzťah, ktorý môže objektívne vzbudiť pochybnosť o jeho spôsobilosti rozhodovať nestranne. Uplatnenie ustanovenia § 31 ods. 1 Tr. por. o vylúčení orgánov trestného konania preto prichádza do úvahy iba vtedy, ak je existencia takéhoto vzťahu, resp. pomeru spoľahlivo preukázaná.

V posudzovanej trestnej veci, ako vyplýva z predloženého spisového materiálu, žiadnu takúto skutočnosť Najvyšší súd nezistil. Z priloženého vyjadrenia samosudkyne, ako aj vyjadrení ostatných sudcov okresného súdu vyplýva, že ani jeden zo sudcov obžalovaného nepozná a necíti sa byť vo veci zaujatý. Napokon ani samotný obžalovaný žiadnu konkrétnu námietku zaujatosti voči nim nevzniesol. Nesporné je, že pri dopravnej nehode, spôsobenie ktorej sa v bode 5/ obžaloby kladie za vinu obžalovanému, mali za následok smrť dvoch maloletých dievčat. Je preto prirodzené, že tieto skutočnosti vzbudili zvýšený záujem zo strany masovokomunikačných prostriedkov. Zvýšený záujem médií a tým aj verejnosti však ešte neznamená, že príslušná sudkyňa, ktorej bol prípad pridelený pomocou technických prostriedkov na vybavenie bude z tohto dôvodu vo veci zaujatá. Taktiež nie je pravdivé tvrdenie obžalovaného, že samosudkyňa povolila v jeho trestnej veci vykonávať obrazovozvukové záznamy. Práve naopak zo zápisnice o hlavnom pojednávaní z 12. septembra 2011 (č.l. 753) vyplýva, že samosudkyňa nepovolila vyhotovovať obrazovozvukový záznam hlavného pojednávania. Povolila iba vyhotovenie zvukového záznamu, čo je plne v súlade s ustanovením § 253 ods. 4 Tr. por. Mimo taxatívne vymenovaných dôvodov je aj námietka obžalovaného spočívajúca v tom, že v jednej budove majú svoje sídlo súd aj prokuratúra.

Obhajca obžalovaného v dôvodoch návrhu na odňatie veci zákonnej sudkyňi tiež poukazoval na skutočnosť, že samosudkyňa vo veci ustanovila náhradného obhajcu. V tejto súvislosti Najvyšší súd pripomína, že samosudkyňa postupovala v predmetnej veci v súlade s Trestným poriadkom. Zo strany samosudkyne išlo o preventívne opatrenie, aby sa predišlo k prípadnému zmareniu hlavného pojednávania pre neprítomnosť obhajcu. Obžalovaný ani jeho obhajca neboli týmto postupom samosudkyne na svojich právach ukrátení. Náhradný obhajca, ako to vyplýva z vety druhej ustanovenia § 42 ods. 2 Tr. por. môže práva obhajcu na hlavnom pojednávaní vykonávať iba v prípade neúčasti zvoleného alebo ustanoveného obhajcu. Okrem toho tu ide o procesný postup súdu a ako už bolo vyššie uvedené, o takýchto námietkach sa nekoná.

Zo spisového materiálu vyplýva, že obžalovaný už raz podal návrh na odňatie a prikázanie veci v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por. dňa 17. augusta 2011 (č.l. 692) v podstate z rovnakých dôvodov, kde žiadal prikázať vec Okresnému súdu Trnava. Krajský súd v Trnave však uznesením z 23. augusta 2011, sp. zn. 3Nto 16/2011, (č.l. 696-697) trestnú vec

obžalovaného príslušnému Okresnému súdu Piešťany neodňal, pretože neboli splnené zákonné podmienky.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že obžalovaný D. D. vo svojom podaní žiadny právne relevantný dôvod pre odňatie veci príslušnému súdu neuviedol. Samosudkyňa okresného súdu JUDr. P. K. nie je vylúčená z vykonávania úkonov v trestnej veci obžalovaného, neboli preto splnené podmienky pre odňatie a prikázanie veci v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por., a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 15. novembra 2011

JUDr. Juraj K l i m e n t, v. r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. Peter Szabo

Za správnosť vyhotovenia: A. Halászová